

PRESENTACIÓ

El *Diccionari català-valencià-balear* (DCVB), d'Antoni M. Alcover i Francesc de B. Moll, és un inventari força complet del lèxic català antic i modern, dialectal, literari, especialitzat i col·loquial, que integra locucions, refranys, topònims i antropònims. Incorpora, igualment, la pronunciació de les variants geogràfiques, la traducció d'alguns termes al castellà, llistes de formes sinònimes i derivades, l'etimologia dels mots, nombrosos exemples de la seva presència i ús en els registres documentals més antics, informació folklòrica i etnogràfica, i un conjunt d'il·lustracions que documenten el significat de determinats mots.

Pel que fa a la toponomàstica, la introducció de la primera edició del *Diccionari català-valencià-balear* (1926) indica:

“També incloem dins el Diccionari los NOMS PROPIS DE LLOCH Y DE PERSONA existents dins lo nostre territori llingüístich.¹ Ells són una part integrant del tresor de la llengua. La majoria són formats ab los mateixos elements i lleys de formació que s'observen en lo nostre llenguatge viu; mots d'aytals noms són formes que altre temps existien en lo parlar vivent y que avuy només se conserven fossilisats en la nostra toponímia. Altres són prerromans, anteriors per tant a l'actual constitució de la llengua, y discretament estudiada llur nerència serveixen per establir històricament les sedimentacions etnogràfiques que hi has hagudes en la nostra terra y que han influït en l'ulterior desplegament de les rasses y les llengües” (III-IV).

La publicació a internet dels llinatges del *Diccionari català-valencià-balear* posa a l'abast dels usuaris interessats en l'onomàstica una part del tresor lingüístic que inclou aquesta obra. Naturalment, el DCVB no recull de manera exhaustiva tots els cognoms catalans com tampoc els indrets on s'usen. Inclou 11.558 llinatges, els quals s'han cartografiat per poder-ne visualitzar amb més facilitat la distribució geogràfica. S'han

¹ En la segona edició (1968), la introducció, redactada per Francesc de B. Moll, aporta una informació més escarida: “Si la paraula estudiada s'usa com a topònim o com a nom propi personal (antropònim), ho fem constar, sigui en el mateix paràgraf dels significats, sigui en un paràgraf especial” (XXVI).

exclòs els 262 llinatges que procedien del *Diccionari Aguiló*, atès que d'alguns no constava la localització o es tractava de cognoms antics, que no eren equiparables amb els que procedien d'enquesta o d'un buidatge documental del segle XX, majoritàriament de censos.

Maria-Pilar PEREA
mpilar.perea@ub.edu
Universitat de Barcelona